

ЖШС «ДКБ Сымбат» бобекжай балабақшасы

*Ата-аналар жиналысының
№1 хаттамасы*

2023-2024 оқу жылы

Ата-аналар жиналысының

хаттамасы № 1

Тақырыбы : «Бала тәрбиесі-баршамызға ортақ»

Мақсаты:

1. Ата - аналарды балаларға жауапкершілікпен қарауға шақыру.
2. Баланың бүгінгі істеген қадамы ертеңгі тұлға ретінде қалыптасуына үлкен әсер ететінін атап өту.

Жиналысқа қатысуға тиісті: 74

Қатысканы – 48

Қатыспағаны – 26

Себептісі – 14

Күн тәртібінде

1. Ата –анларға балабақша ережесін түсіндіру
2. Ата-аналарға кеңес «Бала сұрағына қалай жауап беру керек?»
3. Сауалнама жүргізу.

Тыңдалды:

1. Мәселе бойынша тәрбиеші Жанаева Ж ата –аналарға жалпы балабақшаның ережесін түсіндіріп өтті, ата-аналарының тәртіп ережесі

1. Баланызды балалар бақшасына ұқыпты етіп киіндіріп, өз қолыңызбен тәрбиешіге тапсыруыңыз сұралады. Сіздің балаңызды тәрбиеші бейтаныс кісіге, кәмілеттік жасқа толмаған балаға, ішімдік ішкен кісіге беруге мүлдем болмайтынын ескертеміз.

2. Баланызды балабақша жарғысына сәйкес сағат 8.00-8.30 тамактануға дейін қалдырмай әкелгеніңіз жөн, себебі басқа балалармен бірге ертеңгілік жаттығуды жасауға, ойын ойнауға, ертеңгілік асқа дейін достарымен еркін жүздесуіне қолайлы.

3. Егер Сіз, баланызды ертеңгілік жаттығу жасалып жатқан мезгілде әкелсеңіз, онда жаттығу біткенше тәрбиеші мен балаларды алаңдатпай баланы шешіндіріп, шешіну бөлмесінде күте тұрғаныңыз абзал.

4. Сізден балалардың қалтасында өткір, ұсақ т.с.с заттар, ойыншықтардың болмауын және тамақ (атма, кирешки, құрт, сағыз, конфет т.б) әкелмеуін қадағалауыңызды сұрауымыз.

6. Баланыз ауырған кезде балабақшаға баламен бірге дәрі – дәрмек бермеулеріңіз сұралады. Баланың ауырған, санаторлық-курорттық емделу кезінде, карантин болған жағдайда ата-анасы демалыста болғанда және дәлелді себептермен уақытша болмаған жағдайда (ауруы, іс-

сапарда болуы т.б.) сондай-ақ жазғы маусымда 2 ай мерзімге дейін, «Ата-анасының» демалыс ұзақтығына қарамастан ата-ананың себебі көрсетілген өтініші бойынша балаға демалыс беріледі

7.Егер де ата-ана қандайда бір себептермен баланы балабақшадан шығарып алатын болса, балабақша әкімшілігіне 30 күн бұрын хабарлауға тиіс.Балабақша әкімшілігі де ата-аналармен түзген шартқа байланысты келісімді бұзатын болса ата-аналарға 30 күн бұрын ескертеді.

8.Тәрбиеші баланың көңіл-күйін анықтау мақсатында таң ертең балаларды таңғы сүзгіден өткізіп қабылдайды.

9.Сізден сұранатынымыз, ауырған баланы балабақшаға әкелмеңіз, үйде емдеңіз! Ауырғандығы жөнінде тәрбиешілеріңізге хабарлаңыз. Баланың бақшаға себепсіз келмеген күндері 1 күннен асқан жағдайда анықтама болуы керек. Ал бала ауырып қалған жағдайда міндетті түрде балабақшаға қатысуға болады деген анықтамамен әкелуіңіз сұралады.

10. Балаларыңызға уақытылы егу салдыруды ұмытпауларыңызды сұранамыз.

11.Әр айдың 10-на дейін жас ерекшелігіне қарай уақытылы ата – аналар жарнасын төлеуіңіз сұралады.

12. Балаларыңызға алтын-күміс әшекейлер мен ұялы телефондар бермеулеріңізді сұранамыз. Жоғалған жағдайда балабақша жауапкершілік алмайды.

13.Балабақшадан балаларыңызды 18-30-дан қалдырмай алып қайтуларыңызды сұрайды.

Балабақшаның жұмыс уақыты 10^{30} . Сағат 8^{00} – 18^{30} .

14.Балаңыздың білім деңгейін білгіңіз келсе жылына екі рет ашық ұйымдастырылған оқу қызметіне, танертенгілікке, және ата-аналармен ұйымдастырылған іс-шараларға ата-аналардың қатысуына толық жағдай жасалған деп нақты айтып өтті

2-мәселе бойынша тәрбиеші Қадір Әсел сөз сөйледі Бала өсе келе қылықты бола бастайды. Сол әрбір қылығын жас ата-ана қызық көріп, еркелетеді. Қазақта «ұл-қызыңның қызығын көр» деген жақсы сөз бар. Сол қызықтың ішінде баланың «Анау не?», «Мынау не?» деген таусылмайтын сұрақтары бар. Бала қандай сұрақ қойсада балаға нақты әрі түсінікті жауап беру қажет . скнымен қатар тәрбиеші мынадай кеңес ере кетті

Балаңыздың бойында белгілі бір қасиеттің көбірек болғанын қаласаңыз, назарын соған бағыттаңыз. Кез келген ата-ана баласының мейірімді, махаббатқа толы әрі ақылды болып өскенін қалайды. Қазіргі таңда кей адамдар табысты, әлемге танымал тұлғаларға қарап, "Олар — жаратылысы ерекше жандар. Маған қарағанда әлдеқайда ақылды, мен олар секілді бола алмаймын" деп ойлайды. Бұл — қате. Есейген шақта балаңыздың осылай ойлаушылардың қатарынан болғанын қаламасаңыз, бүгіннен бастап ақылды екенін жиі айтыңыз. Ақылы мен ой-өрісін дамытуға арналған кітаптар сыйлап, ойындар ойнатыңыз деді.

3-мәселе тәрбиеші У.Хонтова ата-аналарға балабақша жайлы бірнеше сауалнама жасады

Егер де жоқ болса, сізге не ұнамайтынын ашын жазыңыз:

Сіздің ескертулеріңіз бен ұсыныстарыңыз:

Қорытынды: сауалнаманың нәтижесі бойынша 85% ата-аналар үшін бала өмірлерінде ең құнды болғаны. Баланы тек түсініп қана қоймай әрі ойын тануға, сыйлы көзбен қарауға тырысады. Қалған 15% ата-аналар тәрбиешілік қабілеттері бар, бірақ тәжірибеде әрқашан бір қалыпты, бір бағыттағы мақсатпен әрекет етеді. Кейде катал, кейде мүлдем жұмсақ.

Ұсыныс: ата-аналардың біліктілігін арттыру мақсатында мектепке дейінгі баланың психологиясына тән ерекшеліктерін түрлі жолдармен ата-аналардың сана сезіміне жеткізу

. Ағымдағы мәселелер ата-аналар тарапынан қарсылықтар болған жоқ.

Ата-аналар жиналысының төрайымы:

Ата-аналар жиналысының хатшысы:

Ата-аналар жиналысының

хаттамасы № 2

Тақырыбы : «Қиын бала қайдан шығады?»

Мақсаты:

1. Ата - аналарды балаларға жауапкершілікпен қарауға шақыру.
2. Баланың бүгінгі істеген қадамы ертеңгі тұлға ретінде қалыптасуына үлкен әсер ететінін атап өту.

Жиналысқа қатысуға тиісті: 69

Қатысқаны – 56

Қатыспағаны – 13

Себептісі – 12

Күн тәртібінде

1. Балабақша жетістігі туралы
2. Жаз мезгіліндегі балалардың атқарылатын жұмыс барысы
3. Ата-ана комитетінің есебі
4. «Менің балам қандай?» тренинг

Тыңдалды:

Н.Байтурсынова ата -аналарға жалпы қоғамда қиын бала қайдан шығады деген сұрақты талқылады.

Тәрбие, тәрбие десек те, кешегі дүние есігін «іңгәлап» ашқан сәбиімізден, бал тілді баламыздан өсе келе тілазар, тентек, еркеотай, сондай-ақ жасық, қыңыр, ұстаздар тілімен айтқанда «қиын бала» қайдан шығады деп таң қаламыз? Бұл мәселе жөнінде өмірде кездесіп жүрген жәйттерден мысалдар келтіре отырып ой толғауды жөн көрдік.

Баланың қылығы, әдеті, іс-әрекеті әр үйелменнің айнасындай. Бала көргенін қайталайды, яғни үйдегі тәрбие баланың әдетіне өз таңбасын салып отырады. Мысалы, баланың тоңмойын, қыңырлығы үйелмендегі тым қаталдық, мейірімсіздіктің ізі болса, тәкаппарлық мінез баланы шектен тыс еркелетіп, шолжаңдатудың нәтижесі емей немене? Оған ата-ана тарапынан бақылаусыздық қосылғанда баланың тәртіпсіз, «қиын» атануы оп-оңай. Еркелетудің де жөні бар. Кейбір ата-ана «немермнің алды, кенжем немесе тұла бойы тұңғышым еді» деп баланың айтқанының бәрін орындап, шектен тыс еркелетіп жібереді. Шектен тыс еркелеп өскен бала ешкімнің айтқанына көнбейді, ата-анасының өзін тыңдамайды, еңбекке мойыны жар бермейді, тіпті сабаққа да онша құлқы соқпайды. Ондай бала тек өз ойының ғана іске асуын көздеп, біртіндеп өзімшіл, өркөкірек болып өседі. Мұндай жаксы көрудің өзі баланың дұрыс тәрбиеленуіне зиянын келтіреді. Бұл кейін баланы да, тәрбиелеген ата-анасын да әртүрлі әбігерге салады деп нақты айтып өтті.

1-мәселе Л.Балабекова «Тіл тірегіміз, соғып тұрған жүрегіміз!», «Қазақстан – огромный и разный», «Тілім – тірегім», «Тіл көңілдің – айнасы», «Тіл тірегіміз, соғып тұрған жүрегіміз» атты іс-шаралар өткізілді.

«Алтын күз» мерекесіне арнап музыка жетекшісі А.Раймбекова мен тәрбиешілер бірігіп, «Күзгі саңырауқұлақтар», «Осень золотая в гости к нам идет», «Алтын күз», «Алтын күз мерекесі», «Күз сыйы» атты ертеңгіліктер дайындалды.

Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігінің мерекесіне музыка жетекшісі мен тәрбиешілер бірлесіп «Елімнің бақытын тербеткен Тәуелсіздік!» тақырыбында ертеңгілік өткізіліп, барлық топтарда «Тәуелсіздігім – мақтанышым!» «Тәуелсіздік – тірегіміз» атты тақырыптық оқу қызметтері ұйымдастырылды және «Астана – тәуелсіз елдің символы» атты балалар суреттерінің көрмесі дайындалды.

Музыка жетекшісі Раймбекова мен тәрбиешілер Жана оқу жылға ертеңгіліктер ұйымдастырды. Денсаулық аптасы барысында спорттық мерекелер өткізді.

Тәрбиеленушілердің қабілеттерін инновациялық технологияларды қолдана отырып, шығармашылықтарын дамыту, қазақ этнопедагогикасы арқылы тілдерін дамыту, балалардың денсаулығын шынықтырып, салауатты өмір салтын қалыптастыру бағытында жұмыстар он нәтиже көрсетті.

2 - мәселе : Тәрбиеші У.Хойтова жаз мезгілінде балалардың атқаратын жұмыс барысымен таныстырып өтті, және бірнеше бақылау түрін көрсетті. Ауа-райын бақылау

Бақылау Ауа -райына жүйелі түрде қадағалау жасау; маусымның сипатты белгісіне көңіл аударып және біріктіру; барлық жан жануарлардың белсенді өміріне, өсімдіктердің өсуіне және жарығына, жылудың төгілуіне байланысты орнату. Маусым -жаз басы, алмалар гүлдеп болады, күннің төгілуі, ылғалдар -өсімдіктің толқынды өсуімен, құрт- құмырсқалардың, құстардың келуімен байланысты; 22-маусым ең ұзақ күн, ең қысқа түн екенін атап өткен жөн. Шілде - ең ыстық уақыт; күндізгі күннің ыстығы түн суығына ие болады да, жиі күн күркіреу, жаңбыр болады. Тамыз - күні ыстық, түні суық, температура азаяды. Суыту алғашқы катуга әкеледі. Балаларға жаз табиғатының өзгерісі жөніндегі білімін нығайту. Қимылды ойын «Тату, барлығы бірге» Алаңның қарама қарсы жағына тепе теңдікті сактай отырып, бір жолға қозғалуға балаларды үйрету; бір жылдамдықпен бірін бірі қуып жетпей, жүгіруді үйретіп дамыту. Еңбек іс-әрекеті Құмның үстіне құм себу және суару Еңбекке қатысу, еңбекке баулу; бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге үйрету деп айтып өтті.

Отбасы әр нәрсенің басы, баланың жан-жақты дамуының негізі болатын тәрбие институты. Ата-анамен отбасының басқа да мүшелерінің (ата-әже, аға-апа, т.б) балаларды тәрбиелеп үнемі қадағалап отыруы орасан зор еңбек. Баланың жастайынан психикасының яғни мінез-құлқы, сана сезімінің дұрыс жетілуі, өз жасына сәйкесінше дамып отыруы отбасынан сіңірген тәрбиеден орын алады. Халқымызда жақсы мақалдар айтылып келеді, яғни «Баланы жастан», «Ұяда не көрсен, ұшқанда соны ілерсің» дегендей даналық сөздердің берер мағынасы зор. Бала есейе оның бойында қалыптасқан оған әрі теріс мінездерін байқасақ, оны өзгерту қиынға әкеп соқтырады. Ұлы педагог А.С. Макаренко өз іс-тәжірибесінде ол туралы былай деген еді: «Балалардың алдында өздерінің аса беделді болуын қаламайтын ата-ана жоқ. Өздерінің қандай бағытта өнеге беріп, өсіріп келе жатқанын ойламастан, балаға өктемдік көрсетіп тәрбиелейтін ата-ана бар екені рас. Ойланып қарасақ, бұл өте қателік екенін білеміз бе? Мұндай жолмен келген шыншыл әрі адал баланың санасы есейе келе мүлдем жойылады». Баланың психикасы қорғап-білген, естіп жүрген нәрселерімен бірге қалыптасады. Әрбір тәрбиеші немесе ұстаз ата-аналармен тығыз байланыста болуы шарт.

Әрбір ұстаз ата – аналармен қарым – қатынас жасауда түрлі тәсілдерді, қазіргі жаңа технологияларды пайдалана отырып ата – ананың қызығушылығын арттыру мақсатында жұмыс атқарса, ата – ананың балабақшаға, тәрбиешіге деген көзқарасы өзгереді.

Қазіргі уақытта жұртшылықтың балаларды тәрбиелесуге қатысуы кенейіп түсіп, тәрбие жұмысы еңбек ұжымының күнделікті ісіне айналуға дей келе ата-ана комитеті балабақшада атқарылған

жұмыстар жайлы айтып, барлық іс шараларға балабақша мен ата ана бірлесе жұмыс істегендіктерін, балалардың екі жақтан меңлінше тәрбие алып жатқандығын, балабақшада мерекелер кез келген іс шараға ата аналардың мейлінше үлес қосуы туралы айтып өтті. тренинг –Л.Балабекава өткізді. **Жалғасын тап**

1.Баланы колдап отырса.....

2. Егер баланы үнемі сынап отырса.....

3.Балалға үнемі күлсе.....

4.Бала кекшілдікте өссе.....

5. Бала төзімділікте өссе.....

Жағдаяттық тапсырмалар

1.Токсандық қорытынды бойынша сіздің балаңыз бір сабақтан үшке кетті делік. Сіздің іс-әрекетіңіз?

2.Балаңыз мектептен жылап келді «Мұғалім маған ұрысты»деп. Сіз не істер едіңіз?

3.Бала мен бала мектептен шынып келе жатқанда бір-бірімен төбелесіп қалды. Ол бала сіздің балаңыздың өте жақсы жолдасы еді.

Сіздің іс-әрекетіңіз?

4. Баланыз өте жақсы оқиды. Бір күні сабақтан екі алып,мұғалімнің ескертпесі күнделігіне жазылып келді.Сіз не істер едіңіз?

Бала үшін отбасы бір жағынан – тіршілік қоршауы болса, екінші жағынан – тәрбиелік орта. Отбасы – бұл мектеп те ақпарат көзі, қоғамдық ұйымдарда, еңбек ұжымы да, дос жарандары да. Отбасы – бұл әдеп пен өнер кілті. Тіптен «балалық шак» деген ұғым отбасы мен балабақшаның бірігіп ұйымдастырған бүлдіршіндер тәрбиесімен шектеседі.

Ата-аналар жиналысының төрайымы: _____

Ата-аналар жиналысының хатшысы: _____

Қиын бала қайдан шығады?

Тәрбие, тәрбие десек те, кешегі дүние есігін «іңгәлап» ашқан сәбиімізден, бал тілді баламыздан өсе келе тілазар, теңтек, ерке тотай, сондай-ақ жасық, қыңыр, ұстаздар тілімен айтқанда «қиын бала» қайдан шығады деп таң қаламыз? Бұл мәселе жөнінде өмірде кездесіп жүрген жәйттерден мысалдар келтіре отырып ой толғауды жөн көрдік.

Баланың қылығы, әдеті, іс-әрекеті әр үйелменнін айнасындай. Бала көргенін қайталайды. Яғни үйдегі тәрбие баланың әдетіне өз таңбасын салып отырады. Мысалы, баланың тоңмойын, қыңырлығы үйелмендегі тым қаталдық, мейірімсіздіктің ізі болса, тәкаппарлық мінез баланы шектен тыс еркелетіп, шолжандатудың нәтижесі емей немене? Оған ата-ана тарапынан бақылаусыздық қосылғанда баланың тәртіпсіз, «қиын» атануы оп-оңай. Еркелетудің де жөні бар. Кейбір ата-ана «немермнің алды, кенжем немесе тұла бойы тұңғышым еді» деп баланың айтқанының бәрін орындап, шектен тыс еркелетіп жібереді. Шектен тыс еркелеп өскен бала ешкімнің айтқанына көнбейді, ата-анасының өзін тындамайды, еңбекке мойыны жар бермейді, тіпті сабаққа да онша құлқы соқпайды. Ондай бала тек өз ойының ғана іске асуын көздеп, біртіндеп өзімшіл, өркөкірек болып өседі. Мұндай жақсы көрудің өзі баланың дұрыс тәрбиеленуіне зиянын келтіреді. Бұл кейін баланы да, тәрбиелеген ата-анасын да әртүрлі әбігерге салады. Ракила деген қыз бала ата-ананың ең кенжесі, еркесі де сол. Әсіресе, шешесі оның айтқанының бәріне көнеді. Тіпті «аспандағы айдан бір жапырақ үзіп бер» десе де, соған жанын салар-ау деп ойлайсың. Үй ішіндегі басқа адамдардан да Рақиланың талабын орындауын талап етеді. Күз айы. Далаға шық түсіп, таңертеңгі ауа әжептәуір салқындап қалған кез. Соған қарамастан Ракила мектепке жалаң форма көйлекпен кетті.

- Ракилаш, үстіңе тым болмаса тоқыма жемпірінді киең етті. - деген шешесінің сөзіп құлағына ілген де жоқ.
- Иә, саған, тоңбаймын, - деп мұрнын шүйіріп кете барды. Содан мектептен бет-аузы көгеріп, қалтырап келді. Келісімен ыстық тамақ ішіп, бойы жіпсіді. Артынша далаға ойнауға шықты.
- Терінді бас, киініп шық.
- Неғылады?
- Суық тиеді, ауырасың.
- Иә, саған, ауырмаймын, - деп еркесі ерегесіп өз бетімен кетеді.

Түн жарымында ыстығы 39 градусқа көтеріліп қатты ауырған Ракилаға үй-іші түнімен әбігерге түсіп, дәрі берді. Ертеңгілікте ыстығы басылып, басы жазылып, орнынан тұрып ойнап жүре берді.

- Түнде дене қызуың болды, бір-екі күн жат, далада ойнама дегенді де тындамады. Бірақ сол күннен бастап жұтынғанда тамағы ауыратын болыпты, ерке қыз оны ешкімге айтпады. Осыдан жарты жылдан соң Рақиланың ауруы асқынып, айлап ауруханаға жатуға тура келді. Ақыры анасының алақанына салып аялаған еркесі аурушан болды. Мінеки, шектен тыс баланың ыркына жүрудің берген пайдасы. Анасы өз қылығына кейін өкінді-ай келіп, бірақ не пайда?

Кейбір ата-ана баланы әлі жас қой, есі кіргенде өзі жөнделіп алады ғой деп тәрбиені кейінге қалдырады. Сөйтіп жүріп баланы еркіне жіберіп, уысынан шығарып алғанын байқамай қалады. Мұндай жағдайда ата-ана бала өзіне-өзі келіп, тәрбие ыркына көнбей бара жатқанда ғана өкінеді.

Барлап қарасақ, тіпті жөргектегі сәбидің өзіне де тәрбие керек екен. Уактысымен тамақтандырып, уықтысымен ұйықтатылған нәресте сол мерзімге дағдыланады да, мезгілсіз жыламайтын болады. Ал, керісінше үнемі көтеріп жүрсе бала қолдан тастамай көтеруді талап етіп шырылдайтынды шығарады. Сыздықбай деген кісі жалғыз баласы Сұрағанды мектепке барғанша ерке, шолжан етіп тәрбиеледі. «Ерке» бала бастауыш мектепті бітіргенше еркелігін қоймады, мұғалімдердің айтқан ақыл-кеңестерін «балажан әке» ескермеді. «Қайтер дейсің, ержеткен соң түзелер» деп 12-13 жасар баланы «сәби» ретінде ұстады. Ақырында сол Сұраған жетінші сыныпты да бітірмей, оқуды тастап кетті. 18-19 жасқа келгенше үй шаруашылығына да, қоғамдық еңбекке де араласпады. Әкесі еңбек жасынан асқанша ол берекелі жұмыс істемеді, колхоздың «жалқау» мүшесі болып, қарт әкенін азғана дәулетін шашумен болды. Ақыры ішімдікке салынып қатардан шықты, ата-анаға қасірет әкелді. «Тәйт» деген тыю естімей, бетімен кеткен бала көбіне өзімшіл өркөкірек, үлкенді ата-ананы сыйламайтын тілазар, әлі келгенді жәбірлеуге бейім тұратын содыр, жан қинап еңбек ету орнына оңай олжа табуды артық көретін арамтамақ болып өсетіні жөнінде өмірде кездесіп жүрген осындай мысалдар аз емес.

Бұл айтылғандардан әсте «баланы еркелетпеу керек» деген ұғым тумайды. Баланы жақсы көру, еркелету де әкелік, аналық мейірімге тән табиғи мінез. Бірақ еркелету деген баланың ыңғайымен жүру, қисық-қыңырына да көне беру деген сөз емес. Жақсы тәрбиенің әліппесі – баланы әрбір шалыс, ағат қадамнан оң жолға, өнегелі жолға бұрып отыру болса керек.

ЖШС «ДКБ Сымбат» бөбекжай балабақшасы

Денсаулық әліппесі
«Баланың мәдени-гигиеналық
шараларын қалыптастыру»

2023-2024 оқу жылы

Денсаулық әліппесі

«Баланың мәдени-гигиеналық шараларын қалыптастыру»

Баланың кіші жастан өз денсаулығын күте білуге үйрете отырып, дені сау, қайратты азамат етіп шығару еліміздің мектепке дейінгі мекемелерінің оқу-тәрбие ісінде басты мақсатқа айналып отыр. Ендеше оқу-тәрбие жұмысының ұйымдастырылуы алдымен баланың денсаулығын сақтай жүргізуге бағытталуы тиіс.

Денсаулығы түзу болмаған баланың толықканды білімі мен тәрбиеге ынтасы бола қоймайтынына күнделікті өмірде көз жеткізіп жүреміз. Барлық топтарда баланың денсаулығын сақтау мен нығайтуға көп көңіл бөлінеді. Өйткені дені сау бала оқу процесіне белсене араласады. Әрдайым жайдары көңіл-күйі жоғары болады. Денсаулық бұл баланың физикалық психикалық мүмкіндігін толықтай анықтайтын негізгі жағдайлардың бірі.

Балалардың денсаулығын жоғалтпай білім беру үшін ата-ана, мұғалім, дәрігер үш жақты байланыс орнатып, жұмыла қызмет атқару керек. Салауатты өмір салтын қалыптастыру отбасынан басталып, балабақшада, мектепте жалғасын табады. Тәрбиелік мәні зор іс-шаралар өткізіліп, бір-біріне жалғасып, бірін-бірі толықтырып отырса, баланы жаман әдеттен жирендіріп, күнделікті жақсыны айтып отырсақ, келешек ұрпақтарымыздың дені сау болады.

Деннің саулығы үш нәрсеге байланысты:

- тиімді тамақтануға;
- үнемі қозғалыста болып, дене еңбегімен айналысуға;
- психикалық комфортқа;

Осы үш түсінікті білу және оны сақтау әркімнің міндеті. Ұзақ өмір сүрген адамдардың өмір тіршілігін тандағанда, салауатты өмір сүру салты деп мына төмендегі факторларды айтуға болады:

- тиімді тамақтану;
- жеке тазалықты сақтау;
- еңбек пен демалысты реттеу;
- дене қозғалысымен айналысу;
- шынығу;
- зиянды әдет — гұрыптан сақ болу;
- өмір бойы қалыптасқан өмір сүру қалпын сақтау;
- таза ауада болу;
- ұйқы режимін сақтау;

Денсаулық дегеніміз, тек дененің сыртқы бүтіндігі деп қарау ағаттық. Жалпы алғанда оны организмнің жан-жақты дамуымен бүкіл дене қызметтерінің жүзеге дұрыс асырылуы деп ұққан жөн.

Бала денсаулығына байланысты салауатты өмір салтын қалыптастыру мақсатында балабақшада уақытылы және толықканды физиологиялық дамыту үшін келесі факторларды ескеру қажет:

- 1) қолайлы эмоциялық ахуал және тиімді гигиеналық;
- 2) нақты қалыптасқан күн тәртібімен қамтамасыз ету;
- 3) дұрыс тамақтануды ұйымдастыру;
- 4) бала ағзасын жүйелі түрде шынықтырып отыру;
- 5) балалар өмірінде физикалық жаттығуларды кеңінен пайдаланып, күнделікті дағдыға айналдыру;
- 6) әртүрлі аурулардың алдын алу;

Мәдени-гигиеналық дағдылар.

Балалардың алғашында үйренген мәдени-гигиеналық дағдыларын өздігінен істеуін үйрету. Балалардың бойындағы дербестік дағдыларын және көңіл -күйдің жақсаруына себеп болатын жағымды әдет-қылдықтарды дамытуды қолдау. Әрдайым балаларға кеудесін тік ұстап жүруді ескертіп, естеріне салып отыру. Дастархан басында отыру мәдениеті мен этика ережелерін қалыптастыруды жалғастыру.

Қимыл- қозғалыс техникасымен және олардың орындалуындағы қолдануға болатын әртүрлі әдіс-тәсілдерді ұсыну. Спорттық жаттығуларға, жарыстарға, сайыстарға қызығушылықтарын арттыру. Өз қимыл- қозғалыстық мүмкіндіктерін жақсартуға ынталандырып, олардың орындалуына шығармашылық тұрғысынан қарау қажет. Әртүрлі жағдайда кеудені тік ұстауды үйрету.

Мүмкіндігінше табаны қыртысты аяқ киімдер алу керек. Егер баланыңздың етігінің табаны тегіс болса, аяқ киім шеберханасына барыңызда аяқ киімді қысқы мезгілге лайықтап беруін өтініз. Ал үйде болған жағдайда табанына қарапайым жабыстырма жабыстырады, бірақ ол ұзаққа жетпейді. Әсіресе аяқ киім ыңғайлы, қажамайтындай болуы маңызды.

Дала тайғақ болғанда абай болу керек, сырғанақ жерді айналып өту қажет.

ЖАРАҚАТ АЛҒАН ЖАҒДАЙДАҒЫ КӨМЕК

Ең бастысы – өз бетіңізше емделуге болмайтындығын және ұзақ уақыт дәрігерге көрінбей жүре беруге болмайтындығын түсінуіңіз қажет.

Сіңірдің созылуы

Белгілері – қозғалыс кезінде қатты ауырады, іседі, қанталайды.

Не істеу керек? Орап байлау қажет (жұмсақ дәкемен), буынның қозғалмауын қадағалайсыз және дәрігерге көрінесіз. Ісіктің басылуы үшін ауырған жерге салқын суға малынған матаны басуға немесе мұз қоюға болады (бірақ 1-2 сағаттан артық емес).

Ауруды басатын дәрілер ішуге болады.

Буынның шығуы

Белгілері – қатты ауырып іседі, қозғалтпайды, буынның түрі өзгереді.

Не істеу керек? Өз бетіңізше буынның шығуын түзетуге тырыспаңыз. бұл наукасты жанына батып ауыртады және қосымша жаракат алуы мүмкін. Жаракат алған буынды қозғалыссыз тыныш қою керек: бинтпен орап шәлі немесе белдікпен іліп қою, аяққа түзу ағаш байлау қажет немесе екінші аяққа қосып байлап қою қажет. Бөксе шығып кетсе – наукасты сау жағына жатқызып қозғамау керек. Ауруды азайту үшін – жаракатқа мұз немесе салқын су басып, дәрілер беру қажет.

Өте қажет болған жағдайда, дәрігер шақыру мүмкін болмаса – наукасты аса сақтықпен көлікке отырғызып ауруханаға өздеріңіз алып барыңыздар.

Сынық

Белгілері – аяқ-қолды қозғағанда өте қатты ауырады, ақырын тигенді де сезеді. Сынған орын өзгеріп, терінің түсі өзгеріп ісініп кетеді.

Не істеу керек? Сынған сүйекті қозғамай мүмкіндігінше тыныштық бер, қолда бар ағашпен байла немесе сынған аяқ-қолды сауына немесе денеге қосып байла. Жаракат алған адамға анальгин дәрісін беріңіз, жаракатқа суық зат басыңыз. Қанап жатқан болса стерильденген мата байла. «Жедел жәрдем» шақырыңыз, егер мүмкін болса жолшыбай көлікпен жақын жердегі медициналық мекемеге алып барыңыз, өте сақ болыңыз.

Бас жаракаты

Белгілері – ішінара немесе толығымен есінен тану, құсқысы келеді, тамыр соғысы бәсеңдейді, қан қысымы өзгереді.

Не істеу керек? Наукасты жалқасынан жатқызыңыз, басын бұрыңыз, салқын нәрсе қойыңыз. «Жедел жәрдем» шақырыңыз және ол келгенше жаракат алушыға қозғалуға мүмкіндік бермеңіз.

ЖШС «ДКБ Сымбат» бөбекжай балабақшасы

КЕҢЕС

«БАЛАЛАРДЫҢ ТАМАҚТАНУЫ» (Ата – аналар жиналысына)

2023-2024 оқу жылы

Балабақшадағы тамақтану мәдениеті- қазіргі заман талабының қажетті ғылым. Балалардың күні бойы балабақшада болатындығына байланысты дұрыс, пайдалы, мәдениетті және ұқыпты тамақтануды үйретуі тәрбиешінің мойына жатады. Дұрыс тамақтану- баланың денсаулығын сақтау, қалыпты өсу мен дамуының негізгі шарты.

Этикет сабақтары баланың ерте жасынан басталуы тиіс. Бала үстел басында тек дұрыс отыруды ғана емес, сонымен қатар асхана құралдарымен пайдалануды, сыпайы, ұқыпты болуға үйренеді. Қазіргі таңда педагогтың алдында жалпы қабылданған халықаралық қоғамдастықтағы үстел басында өзін-өзі ұстау ережелерін, мәдениетті тамақтануды ұйымдастыру туралы сұрақтар туындайды және де отбасында осы ережелерді сақтауына ықпал ету. Балабақшада балаларды еуропалық классикалық тамақтану мәдениетіне сай үйретеді. Шанышқы сол қолында, пышақ оң қолында. Осыған сүйеніп, үстелді жабдықтайды. Шанышқыны кіші топтардан бастап, ал пышақты- ересектер тобынан бастап береді.

Тамақтану уақытына байланысты үстелді әр-түрлі қылып жабдықтайды.

Таңғы асқа арнап үстелге сүлгі салынған ыдысты, май салынған тарелке, шыныаяқ табакшасымен (шыныаяқтың қолы оң жаққа қарап тұру керек), тарелке, шанышқы сол жағынан (тістерімен жоғары), пышақ (пышақ жүзі тарелкеге қаратып) пен қасықты оң жағынан қояды. Ыдыс-аяқты отырған баланың сол жағынан әкетеді.

Түскі астаңғы асқа ұқсатып жабдықтайды. Үстелдің үстіне сүлгі, нан салынған ыдысты, шыныаяқ шай қасығымен (компоттағы жидектерді теріп жеу үшін) бірінші тағамға арналған тарелке, тарелкенің сол жағынан шынышқыны (тістерімен жоғары), пышақ (пышақ жүзі тарелкеге қаратып) пен қасықты оң жағынан қояды.

Бесін ас та таңғы ас секілді жасалады. Бір ғана ерекшелігі бар - май қойылмайды.

Үстел басында балалардың мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыруы.

Есейген сайын баланың үстел басында отыру дағдылары жетілдіріліп отырады. Егер де кіші топпен ересек топтарына кіріп шықсаныз, айырмашылықты көріп қана қоймай, естиде аласыз. Баламен қарым-қатынас орнату үшін психологиялық дайындық қажет. Әңгіме орнату- бұл шеберлік, бәрінің қолынан келе бермейді және үйренуге де қиынға соғады. Ең маңыздысы - әңгіменің оқыту мақсатында болмағаны. Әңгіме бейтарапты тақырыптар бойынша қозғаған жөн. Мысалы, түскі аста қолданылған азық-түлік туралы, немесе балаларға тағамнан қайсы ұнайтыны туралы әңгіме қозғауға болады. Және де «Ас болсын!» деп айту міндетті түрде айтылу қажет деп нақты түсіндіріп өтті.

ЖШС «ДКБ Сымбат» бөбекжай балабақшасы

Кенес:

«Бала сұрағына қалай жауап беру керек?»
(Ата – аналар жиналысына)

2023-2024 оқу жылы

Бала өсе келе қылықты бола бастайды. Сол әрбір қылығын жас ата-ана қызық көріп, еркелетеді. Қазақта «ұл-қызыңның қызығын көр» деген жақсы сөз бар. Сол қылықтың ішінде баланың «Анау не?», «Мынау не?» деген таусылмайтын сұрақтары бар. Бала қандай сұрақ қойсада балаға нақты әрі түсінікті жауап беру қажет. скнымен қатар тәрбиеші мынадай кеңес ере кетті

Баланыздың бойында белгілі бір қасиеттің көбірек болғанын қаласаңыз, назарын соған бағыттаңыз. Кез келген ата-ана баласының мейірімді, махаббатқа толы әрі ақылды болып өскенін қалайды. Қазіргі таңда кей адамдар табысты, әлемге танымал тұлғаларға қарап, "Олар — жаратылысы ерекше жандар. Маған қарағанда әлдеқайда ақылды, мен олар секілді бола алмаймын" деп ойлайды. Бұл — қате. Есейген шақта баланыздың осылай ойлаушылардың қатарынан болғанын қаламасаңыз, бүгіннен бастап ақылды екенін жиі айтыңыз. Ақылы мен ой-өрісін дамытуға арналған кітаптар сыйлап, ойындар ойнатыңыз

Ата — аналарға арналған 10 кеңес

1. Балам өзім секілді, немесе өзім ойлағандай болады деп күтудің қажеті жоқ. Оған өзі секілді болуға көмектес.
2. Балаға жасаған еңбектерің үшін ақы сұраушы болма. Сіз оған өмір сыйладыңыз, ол басқаға өмір сыйлайды, ол тағы біреуге, бұл адамзат сапарының ұлы жолы осылай жалғаса береді.
3. Өзіңнің өкпе — ренішіңе баланы араластыра берме, әйтнесе қартайғанда ол қылығыңның аңы дәмін татуың мүмкін. Не ексең, соны оратыныңызды ұмытпаңыз!
4. Баланың мәселесіне бей — жай қарауға болмайды. Әркім өмірде әліне қарай күреседі. Сіз тапқан жолды бала таба алмауы мүмкін, өйткені онда тәжірибе жоқ.
5. Баланың көңілін ешқашан қалдырмаңыз!
6. Адам өміріндегі ең қызықты кездесу, баламен кездесу, оған үлкен дайындық керек, себебі сіз өзіңіздің ертеңгі күнігізбен кездесіп тұрғаныңызды ұмытпаңыз!
7. Баланызға қолыңыздан келмей тұрған нәрсені істей алмадым — ау деп қиналмаңыз. Ал қолыңыздан келіп тұрғанда істемесеңіз, онда сіздің қиналуыңыз әбден орынды. Бастаған істі аяғына дейін жеткізбесеңіз, онда ештеңе істемеген болып шығасыз.
8. Бала өмірінді билейтін әмірші емес, тіршілік сыйлаған өмірдің қымбат қазынасы, сіз осы қазынаны көздің қарашығындай сақтауға, дамытуға және оның жүрегіне шығармашылықтың алауын жағуға міндеттісіз. Бала — әке мен ананың махаббатын сактайтын алтын қойма.
9. Басқаның да баласын жақсы көріп үйрен. Өз балаңа істемейтін нәрсені басқаның баласына да істеме!
10. Балаң дарынсыз, жолы болмайтын болса да және есейіп кетсе де жақсы көруге міндеттісіз. Онымен қарым — қатынас жасағанда қуануға тиістісіз, өйткені оның сізбен болған әр күні мереке.